

UT-wiskundige schrijft boek over opvoeden in Rusland en Nederland

‘Onze lieve tieners’

De letters en symbolen op de kleurrijke kaft zijn onleesbaar. ‘Onze lieve tieners’, staat er, zegt schrijfster Nelly Litvak. Het is Russisch. De UT-wetenschapper is geboren en getogen in Rusland. Genoot een tamelijk vrije opvoeding en herkende daarvan later dingen in Nederland. Maar verschillen zijn er ook. Litvak, universitair docent bij de EWI-leerstoel Stochastic Operations Research, besloot haar ervaringen, als moeder en wiskundige, te bundelen in een boek. Het is haar snelste publicatie ooit.

Sandra Pool, UT-nieuws

‘Oh, ik ben helemaal trots’, lacht Nelly Litvak (38) enthousiast. ‘In Rusland is het zo goed als onmogelijk om een boek uit te geven in deze crisistijd. Ik heb geluk gehad. Uitgeverij Alpina in Moskou vond het concept meteen goed. Op advies van mijn moeder Nina Zvereva, een oud tv-journaliste, heb ik het opgestuurd.’

Het boek ligt vanaf 21 juni in de Russische winkel en is online te bestellen. Het gaat over het opvoeden van tienerkinderen. Litvak vergelijkt dat met haar wiskundevak. Legt uit: ‘Richt je ten eerste op problemen die de moeite waard zijn om op te lossen. Slechte cijfers bijvoorbeeld. Pak die kwesties doelgericht aan. Je lost het niet op met conflicten of door het kind telkens te confronteren met de slechte schoolresultaten. Het is beter om er samen aan te werken. Formuleer duidelijke doelen, zoals het overgaan naar de volgende klas, en kies een methode om naar het doel toe te werken. Huiswerkbegeleiding of bijspijkerkursus. Het doet me denken aan algoritmes.’

Litvak schreef haar boek tijdens een ziekteperiode, afgelopen september. ‘Ik was mijn stem kwijt. Ik heb zelfs met mijn man, Pranab Mandal, die hier ook als UD werkt, schriftelijk gecommuniceerd! Maar ik was niet zó ziek dat ik helemaal niets meer kon.’ Haar tienerdochter, Natalia die nu zestien is, speelt de hoofdrol. ‘Ze heeft het boek gelezen. Ze vond het heel leuk en het klopte volgens haar.’

Inspiratie kreeg de schrijfster door haar ervaring in Nederland. In 1999 kwam ze als aio naar Eindhoven. Ze werkte bij EURANDOM, een onderzoeksinstituut van de Technische Universiteit Eindhoven. In 2002 werd ze UD aan de UT bij de EWI-leerstoel Stochastic Operations Research.

‘Mijn huidige man, die ik in Eindhoven ontmoette, kreeg hier ook een aanstelling als universitair docent. Bij dezelfde faculteit, ja. In 2004 zijn we getrouwd. We hebben samen een dochter gekregen, Piyali. Ze is nu vier. Mijn andere dochter, Natalia, kreeg ik in een eerder huwelijk. Ik trouwde op mijn achttiende in Rusland en drie jaar later werd ze geboren. Als alleenstaande moeder ben ik naar Nederland vertrokken.’ Litvak bleef fulltime werken. ‘Parttime kennen we in Rusland niet. Het kwam ook niet in mijn hoofd op om dat te doen.’

Als moeder zag ze dat Nederlandse ouders zich lang niet zo druk maakten over bepaalde issues. Sterker nog. ‘Bijna niks is hier een probleem’, zegt ze. ‘Als een kind van een hoogleraar hier niet naar het VWO gaat, dan is dat ook prima. Net zoals blijven zitten. Of naar de HAVO gaan. In Rusland is dat ondenkbaar.’

Volgens de wiskundige accepteren Nederlanders al snel hoe hun kinderen zijn, hoe ze eruit zien, wat ze kunnen en voor welke hobby’s ze kiezen. Ook de tijdsbesteding wordt anders ingevuld, weet Litvak. ‘Hier zorgen de ouders ervoor dat ze vrije tijd doorbrengen met de kinderen. Gewoon voor de lol. Om

plezier met elkaar te hebben. Niet om iets te bereiken. In Rusland proberen ouders vooral iets nuttigs en educatiefs te doen met de kinderen. Naar een museum bijvoorbeeld.'

Haar bevindingen bundelde ze in vijf hoofdstukken. Ze gaan over communicatie, tijdsbesteding, vrede in huis en hoe je niet boos op elkaar wordt. Het hoofdstuk over opvoeding in Nederland, van kraamzorg tot universiteit, is echter geen vergelijking. 'Het is eerder een feitenrelaas geworden van opmerkelijke dingen. Zwemles, leren fietsen en de kraamzorg. Uniek. Dat heeft geen enkel land. Maar ook de verloting van studieplaatsen.'

Litvak vindt dat haar eigen opvoeding in Rusland wel wat weg heeft van de Nederlandse. 'Ik heb een bijzondere familie. We zijn allemaal vrienden van elkaar. Mijn ouders waren open. Ze spraken in ons bijzijn over het werk met elkaar. En we mochten veel. Meer dan onze vriendjes en vriendinnetjes.'

'Onze lieve tieners' is vanaf medio juni in de Russische winkels te koop. 'Het is mijn snelste publicatie ooit. Ik begon in september te schrijven en nog geen tien maanden later is het in de verkoop! Wat ik ermee wil bereiken? Dat je moet investeren in het oplossen van problemen die de moeite waard zijn. Geniet van je tieners. Dat doe ik ook. Samen met mijn dochters kijk ik de tv-hit *Friends*, we kletsen en we winkelen. Het is een heel interessante leeftijd en je kunt veel lol met elkaar hebben.'

Nelly Litvak: 'Nederlandse ouders brengen vrije tijd door met hun kinderen. Gewoon voor de lol. In Rusland proberen ouders vooral iets nuttigs en educatiefs te doen met de kinderen. Naar een museum bijvoorbeeld.' Foto: Arjan Reef.